

Příloha k protokolu o SZZ č.

Vysoká škola: **Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích**

Pedagogická fakulta

Datum odevzdání posudku: **15. 5. 2012**

Jméno: **Markéta KLIMEŠOVÁ**

Obor: **Čj - Aj / ZŠ**

Vedoucí */diplomové práce

PaedDr. Jarmila Alexová, CSc.,

doc. PhDr. Marie Janečková, CSc.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

(téma)

Syntaktická analýza barokního textu

Tématem diplomové práce je syntaktická analýza souboru barokních kázání Antonína Koniáše *Vejtažní naučení a vejkladové na všechny nedělní i sváteční epištoly...* z roku 1740. Dílo vyšlo ještě v letech 1750 a 1756 pod názvem *Postila*. Autorka diplomové práce pracovala s edicí Milana Kopeckého z roku 1995. Edice vznikla na základě třetího vydání z roku 1756 s přihlédnutím ke dvěma předchozím. Cílem této práce bylo zhodnotit gramatické a lexikální prostředky, jichž autor užívá k vyjádření vztahů mezi větami v souvětí souřadném.

V teoretické části diplomantka nejprve stručně pojednala o životě a díle Antonína Koniáše, jezuitského učitele v řádových kolejích, misionáře, vynikajícího kazatele, cenzora knih a kontrolora výtisků, kontroverzní osobnosti s nechvalnou pověstí. Navazující kapitola informuje o základních syntaktických jevech, vymezuje souvětí souřadné a druhy meziprozopozičních vztahů. Zde se autorka opírá o kolektivní akademickou *Mluvnici češtiny 3* a o *Skladbu češtiny* brněnských autorů Grepla a Karlíka. K poznání historického vývoje syntaxe využila práci J. Bauera *Vývoj českého souvětí* a novější studie věnované barokní syntaxi od P. Koska (*Spojovací prostředky v češtině období baroka*, 2003) a od Jarmily Alexové (*Vývoj českého barokního souvětí souřadného*, 2009). Na základě této publikace si diplomantka vymezila typy souřadného souvětí a jejich základní spojovací prostředky.

V praktické části pak analyzuje jednotlivé poměry v souvětí souřadném a doplňuje je reprezentativními doklady z Koniášova textu. Jednotlivé poměry seřadila podle jejich zastoupení v textu. Absolutně nejvíce je zastoupen poměr slučovací, a to nejrozmanitějšími způsoby vyjádření a připojení. Jemnější klasifikace na několik podtypů dokazuje rozmanitost a zároveň i obtížnost při zařazování některých dokladů. Diplomantka postupuje od dvouvěťých spojení ke spojení vícevětým, také spojovací prostředky řadí podle kritéria jejich četnosti. Všimá si i sekundárních významů, které jsou pro vícevětá souvětí typické. Po přehledu typů spojek a spojovacích výrazů následují vždy ještě spojení asyndetická. Zde připomínám, že na s. 26 měla autorka znovu vymezit první podtyp a výslovně jej uvést (1. Spojené věty představují složky jedné události nebo jednoho obrazu) a teprve potom řadit podtyp 1 A, 1 B, 1C, protože na s. 41 u podtypu 2 a na s. 43 u podtypu 3 tak činí. Za každou kapitolou věnovanou hodnocení jednotlivých poměrů následuje shrnutí a zhodnocení typů i druhů spojovacích prostředků a tabulka zachycující frekvenci nejčastějších spojovacích prostředků ve spojení souvětím i textovým.

Diplomantka v této části prokázala schopnost aplikace teoretických poznatků na historický jazykový materiál. Přehledným, přístupným a kultivovaným způsobem analyzovala

strukturu souřadného souvětí v Koniášově *Vejtažním naučení*, přičemž rozlišovala doklady excerpované z jednotlivých součástí textu (předmluvy, epištoly, řeči, výkladu i výtahu, citáty z evangelia aj.). Svou analýzu doplnila statistickým hodnocením. Kromě toho excerpovala a hodnotila také souřadně spojené věty vedlejší a souřadně spojené větné členy. Kromě spojek souřadících interpretovala i spojovací prostředky hypotaktické, které se v některých podtypech vyskytovaly.

V celkovém závěrečném hodnocení srovnává svá zjištění s výsledky, k nimž na základě mnohem rozsáhlejšího materiálu dospěla J. Alexová. Některé zjištěné poznatky M. Klimešové přispívají k charakteristice individuálního způsobu vyjadřování Antonína Koniáše a souvisí s obsahem, který se snažil adekvátně vyjádřit. Syntaktické uspořádání *Vejtažního naučení* má podle diplomantky vysokou úroveň.

Formální stránka diplomové práce je velmi dobrá, rozsah textu uměřený, výklad přehledný, jen výjimečně se objeví drobná nedopatření. Příloha práce obsahuje seznam spojovacích prostředků užitých v Koniášově textu.

Diplomová práce Markéty Klimešové je dalším příspěvkem k vytvoření představy o syntaktické stavbě českých barokních textů, k hlubšímu poznání struktury souřadného souvětí a dobových spojovacích prostředků.

Doporučuji práci k obhajobě.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **v ý b o r n ě**

.....
podpis vedoucího diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 15. května 2012

Stupeň klasifikace:	☒ výborně	☐ velmi dobře	☐ dobře	☐ nevyhověl
---------------------	---	--------------------------------------	--------------------------------	------------------------------------

*) Nehodící se škrtněte